

เทศน์เช้า วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มันยุ่ง มันยุ่งนิดหน่อย เขาพยายามจะบริการ จะมีโตะเลื่อน จะมีอะไรนี้ ไม่ได้
หรรอก ! พระสบายไม่ได้ พระสบายแล้วมันนอนใจ จะมีคนมาบริการให้ความสะดวก
เยอะมาก ไม่ได้ ! ถ้าให้โยมจัดตำรับให้มันง่าย แต่มันก็ไปยุ่งตอนโยมจัดนั่นแหละ ถ้า
โยมจัดตำรับนะกว่าจะจัดได้ เพราะพระฉันเสร็จแล้วกว่าจะเก็บล้าง มันเป็นพิธีกรรม
หมด แล้วมันจะไม่ได้ภาวนาหรรอก แต่ถ้าเป็นแบบนี้โยมก็ไม่เป็นภาระ พระก็ไม่เป็น
ภาระ

ชีวิตต้องการอาหาร ชีวิตจะอยู่ได้ต้องการอาหารให้ดำรงชีวิต เห็นไหม ฉะนั้น
เวลาชีวิตมันเกิดขึ้นมาแล้ว คุณค่าของสิ่งที่มีชีวิตคือหัวใจ คือความรู้สึกอันนั้น เราเกิดมา
พบพุทธศาสนา ศาสนาสอนที่คุณค่าของความรู้สึก คุณค่าของหัวใจ แต่คนเกิดมามันมี
เวรมีกรรม มันเกิดมาลุ่มๆ ดอนๆ สูงๆ ต่ำๆ ตามแต่อำนาจวาสนา อำนาจวาสนาเกิดจาก
อะไร เกิดจากกรรม เกิดจากการกระทำ

สิ่งที่เราเกิดขึ้นมานี้เกิดขึ้นมาจากการกระทำ เราทำมาแล้วทั้งนั้นแหละ สิ่งที่เรา
ทำมาแล้วมันให้ผลมาเป็นวิบาก สิ่งที่เป็นวิบากนี้ถึงเกิดมาเป็นมนุษย์ แล้วพบ
พระพุทธศาสนา ศาสนาสอนเข้ามาสู่ที่ใจนี้ ถ้าที่ใจนี้มันมีหลักมีเกณฑ์ของมันนะ ความดี
และความชั่วเกิดบนใจ.. ความดีและความชั่วคือความคิด มันเกิดมาจากไหน มันเกิดมา
จากหัวใจของสัตว์โลก แต่ความดีนี้ดีของใคร

แต่ถ้าเป็นความเคยชิน ความชั่วมันจะดึงใจนี้ไปตลอดเวลา แต่ถ้าเรายับยั้งมัน
เห็นไหม เราต้องยับยั้งมัน เราต้องมีสติสัมปชัญญะ ความดีและความชั่วเกิดบนจุด
เดียวกันคือเกิดบนหัวใจ แต่ศาสนา ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าวางไว้เป็นสากล คือศีล สมาธิ ปัญญา

ศีลคือเครื่องหมายการไม่เบียดเบียนกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน ไม่โกหกมดเท็จ
กัน เราอยู่คู่ครองกัน อยู่ในกาเมสุมิจจาจาร ไม่ดื่มน้ำเมาต่างๆ นี่คือหลักใจ ศีลคือหลัก

ปฏิบัติว่าเราจะไม่พ้นจากนี้ไป เห็นไหม ความดีและความชั่วเกิดบนจิต ความดีและความชั่วเกิดมาจากที่เดียวกัน ถ้ามันเกิดจากที่เดียวกัน ถ้าความพอใจมันก็เอาว่าความชั่วเป็นความดี แล้วว่าความดีความดีของใคร ความดีของโจรมหาโจร ความดีของมันก็คือการทำลายคนอื่น แต่ถ้าความดีของเราเราไม่ทำลายคนอื่นนะ เราไม่ทำลายแม้แต่ความรู้สึกของเราเลย

ความรู้สึกของเรา เราต้องถนอมรักษามันขึ้นมา มันจะเข้าไปถึงตัวตนเหตุ.. ดีและชั่วมาจากจิต ถ้าดีและชั่วมาจากจิตใครเป็นคนบัญญัติละ ใครเป็นคนนิยามว่าอะไรคืออะไร ชั่ว ความดีความชั่วถ้ามันนิยามก็นิยามมาจากความพอใจของตัวเองทั้งนั้นแหละ ถึงต้องมีศีลมาบังคับว่าถ้าความดีความชั่ว อะไรมันดีอะไรมันชั่ว แล้วอะไรมันชั่วต้องทำสิ่งที่ดี ถ้าทำสิ่งที่ดี เห็นไหม มันจะมีกำลังของมัน

เวลาเราเกิดขึ้นมาเกิดมาจากครอบครัวเดียวกันนะ เห็นไหม เวลาคนเกิดมาจากพ่อแม่ แล้วจิตมันเกิดมาจากอะไรละ.. จิตมันเกิดมาจากจิตปฏิสนธิจิต เกิดในไข่ถึงมาเกิดเป็นเรา แล้วตัวจิตมันมีอะไรเป็นอาหารของมันละ เวลาอาหารของเรา เห็นไหม อาหารของเราคือคำข้าว นี่ปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ การดำรงชีวิตต้องมีปัจจัย ๔ ถ้าไม่มีปัจจัย ๔ จะมีชีวิตอยู่ไม่ได้นะ ขาดไม่ได้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าใจมีอนาคตังสญาณ รู้หมดว่าชีวิตต้องการอะไร แล้ว กิเลสมันต้องการสิ่งใด ชรามะมันต้องการสิ่งใด ถึงเวลาบัญญัติขึ้นมา เวลาพระบวชขึ้นมา นี่ปัจจัย ๔ บาตรคืออาหารก็บิณฑบาตเอา เครื่องนุ่งห่มก็ไตรจีวร ที่อยู่อาศัยคือโคนร่มไม้ ฉันทาด้วยน้ำดองมูลรณะ นี่ปัจจัย ๔

ปัจจัย ๔ นี่ขาดไม่ได้ แม้แต่พระบวชขึ้นมาว่าพระเป็นผู้ที่ละกิเลส พระเป็นผู้ที่จะพ้นจากกิเลส พระเป็นผู้ที่พยายามต่อสู้กับกิเลส มันก็ต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัยทั้งนั้นแหละ เพราะมันเป็นเรื่องของชีวิต ชีวิตเราเกิดมาเป็นคนแล้วคนทั่วไป คนเข้าใจไหม ถ้าคนเข้าใจไหม คนเข้าใจเข้ามาถึงตัวเรา เห็นไหม ฉะนั้นมันต้องตื่นตัวตลอดเวลาไป

การตื่นตัวตลอดเวลาต้องมีสติสัมปชัญญะเพื่อจะยับยั้งจิต ยับยั้งความคิดเราให้ได้ .. เพราะความคิดมันเกิดจากจิต ถ้ายับยั้งความคิดได้ ความคิดไม่มีมันก็เหลือแต่ตัวจิตล้วนๆ ไป แต่จะไปอาศัยความคิดกันนะ คุณจิตๆ ก็ไปดูความคิด

คำว่าจิตคือตัวจิต แต่จิตใครเป็นคนดูแล มันก็ดูที่ความคิด มันไม่ใช่อาหารของใจ มันเป็นสัญญาอารมณ์ มันเป็นสัญญาธาตุของมนุษย์ มนุษย์มีสภาวะแบบนี้ แล้วมีสภาวะแบบนี้ เห็นไหม นึกให้ว่าง คิดให้ว่าง ปล่อยวางให้ว่าง แล้วมันปล่อยวางจริงหรือเปล่าล่ะ มันปล่อยวางแล้วมันเหลืออะไรมาล่ะ แล้วตัวจิตมันอยู่ที่ไหน ดีและชั่วมันเกิดจากจิต แต่ไปอยู่ที่ดีและชั่ว ไปอยู่ที่สัญญาอารมณ์ อันนั้นไม่ดี อันนี้ดี ไปอยู่ที่นั่น พอมันปล่อยมาว่าว่างๆ ว่างๆ มันว่างที่ไหน แม้แต่จิตมันยังมีการเกิดการตายในวัฏฏะ มันมีที่ไปที่ไปของมัน

ฐิติจิต ! อวิชาเกิดบนฐิติจิต อวิชาคือความไม่รู้ ความรู้และความไม่รู้มันเกิดบนอะไร สิ่งอะไรรองรับความรู้และความไม่รู้อันนั้น แล้วถ้าความรู้อันนั้น วิชา ! วิชาจรณสัมปันโน วิชาคือสังขาร วิชาธรรม เห็นไหม ธรรมะสังขาร แล้วมันจะเข้าไปสู่ตัวมันได้อย่างไร

นี่ตัววิชา.. อาโลโก อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ วิชา อุทะปาติ สิ่งที่ธรรมจักรที่มันเกิดขึ้นมา ถ้าวิชาอย่างนี้มันเกิด มันเกิดขึ้นมาจากไหน เราไปศึกษาเล่าเรียนกันมาทางวิชาการมานี้ เราเรียนมาเป็นทฤษฎี เป็นวิชาชีพของเรา เราเรียนมาแล้วมันใช้ประโยชน์ได้ไหม เวลาเราไปทำงานขึ้นมามันยังมีเทคนิคของมัน มันยังมีวิธีการของมันที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จออกไปอีก เห็นไหม

นี่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามรรค ๘ ! มรรค ๘ ! มรรค ๘ ! ทางเอก ! ทางเอก ! ทางเอกนั่นคือถนนหน่อ ถนนหนทางนี้เขาเอาไว้ให้รถเดิน แต่ความเดินของจิตที่มันจะเข้าไปสู่ใจของมัน มันเอาอะไรเป็นตัวเดิน.. อารมณ์ความรู้สึก เห็นไหม คุณสิ ตัวจิตมันชนไปหมดเลย มันชนอะไรบ้างล่ะ มันชนมันปะทะกับอารมณ์ความรู้สึก มันปะทะกับสิ่งที่เราพอใจและไม่พอใจ แล้วสิ่งที่ปะทะมันมาจากไหน พลังงานนี้มันมาจากไหน สิ่งนี้เกิดขึ้นมาจากไหน

ถ้าเราตื่นตัวตลอดเวลา เราจะไม่นอนจมอยู่กับมัน.. ดินพอกหางหมู ถ้าเราชินชาหน้าด้าน ฟังเทศน์ทุกวันแต่ใจมันด้าน เวลาเข้าหุขวาทะลู่ซ่ายมันไม่สะเทือนหัวใจเลย ถ้ามันสะเทือนหัวใจมันต้องมีความรู้สึกตัวดี ความเปลี่ยนแปลง การกระทำของเราไม่ชินชากับมันไป

การชินชา นี่ชินชากับกิเลส ครูบาอาจารย์ท่านถึงให้ตื่นตัวตลอดเวลา อย่าไปนอนจมอยู่กับมัน อย่าไปนอนจมอยู่กับอารมณ์ความรู้สึก อย่าไปเสียดายมัน เราเสียดายความคิด อู้อู.. วันนี้คิดสิ่งนี้ได้ แหม.. มันเป็นปัญญานะ โอ้อโฮ.. กอดมันไว้นะ มันเป็นอดีตไปแล้ว มันเป็นอนิจจัง

อาหารกินเมื่อวานนี้อร่อยไหม แล้ววันนี้จะกินอะไร แล้วพรุ่งนี้จะกินอะไร.. อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดมันเกิดดับในหัวใจ มีสติปัญญากับมัน มันผ่านมาแล้วก็วางมัน แล้วมันจะเติบโตขึ้นมา เรากินอาหารมาที่เรากินทุกวันนะ แล้วเราจับถ่ายทิ้งไป เรากินอาหารเข้าไปทางปากแล้วเราก็จับถ่ายทิ้งมันไป แล้วพลังงานที่มันเหลือในร่างกายของเราเกิดมาอย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน ปัญญาที่มันเกิดขึ้นมารอบหนึ่งมันเป็นอดีตไปแล้วจับถ่ายทิ้งมันไป อย่าไปนอนจมอยู่กับมัน อย่าไปนอนจมอยู่กับความคิด อะไรสัญญาอาวรณ์ที่ไปกอดมันไว้ เห็นไหม นี่มันเป็นอดีตไปแล้ว อนาคตยังไม่มา ปัจจุบันตั้งสติขึ้นมา

ดีและชั่วเกิดบนจิต ! ดีและชั่วเกิดบนจิต นี่ประพฤติปฏิบัติไป ถ้าเป็นมิจฉาทิฏฐิ ความเห็นผิดมันก็ทำให้เราตกนรกอเวจีไปนั่นล่ะ ปฏิบัติไปๆ ปฏิบัติไปไหน คุณติ ปฏิบัติแล้วมันได้อะไรขึ้นมา ถ้าปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม นี่ปัจจุตัง มันเกิดขึ้นมาจากใจนะ มันเป็นอดีต หิ อุตตโน นาโถ

อุตตนา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน !

คำว่าตนเป็นที่พึ่งแห่งตนนี่นะ เราจะพึ่งไม่ได้หรอก เริ่มต้นมาจากเด็กน้อย จากลูกอ่อนเรา นี่เราต้องดูแลมัน พอเราโตขึ้นมามันทำหน้าที่การงานของมันได้ มันมีปัญหาของมันได้ มันจะพึ่งของมันได้ แล้วถ้ามันมีประสบการณ์ของมัน เห็นไหม นี่พูดถึงร่างกายของมนุษย์นะ แล้วหัวใจล่ะ หัวใจที่ไม่มีประสบการณ์สิ่งใดเลย เวลาศึกษาธรรมะขึ้นมาว่ารู้ๆ รู้ไปหมด มันรู้อะไร ? รู้ทฤษฎี แล้วทฤษฎีเป็นความจริงไหม คุณติ แม้แต่นักกฎหมาย ดีความทางกฎหมายเขายังมีแง่มุมตีความกฎหมายกันไป ตะแบงกันไป

กฎหมายมีไว้ให้แก้ แต่สังฆธรรมไม่ได้มีไว้ให้แก้ นะ สังฆธรรมมีไว้ให้เราประสบสังฆธรรมมีไว้ให้เราเผชิญหน้า สังฆธรรมมีไว้ให้เราเผชิญต่อมัน.. เรากลับเผชิญกับตัวเอง

ใหม่ เรากล้าเผชิญกับความรูสึกของเราใหม่ เราไปนอนจมอยู่กับมันทำไม ถ้าเรากล้า
เผชิญกับความรูสึกของเรา ความรูสึกมันเกิดจากอะไร แล้วผ่านจากความรูสึกเข้าไปแล้ว
มันเหลืออะไร เหลือพลังงาน แล้วพลังงานมันคืออะไร

นี่ตัวพลังงาน เห็นใหม่ ดีและชั่วมันเกิดตรงนี้ ! ดีและชั่วมันเกิดจากตัวพลังงานนี้
แล้วตัวพลังงานถ้ามันเป็นสัมมาสมาธิขึ้นมาแล้วมันจะออกรูสึกได้อย่างไร มันออกรูสึกแล้วมัน
จะออกทำอะไร.. นี่สังขารความจริง ศาสนานี้เป็นศาสนาแห่งสังขาร ศาสนาแห่ง
ความจริงนะ เคี้ยวนี้ลูบๆ คลำๆ กัน เอาแต่เล่นขายของกัน เด็กเล่นขายของมันก็เป็นนิยาย
ธรรมะ มันไม่เป็นความจริงหรอก ! ถ้าความจริงไม่มี ปฏิบัติไปเถอะอีกร้อยชาติก็ไม่มี
ความจริง

ถ้าปฏิบัติถูกนะ เราทำความจริงของเราให้มันเกิดขึ้นมากับเรา ถ้ามันเกิดขึ้นมากับ
เรานะ นี่สันทิฎฐิโก เพราะอะไร นี่จิตอ่อนแอ จิตที่นอนจมอยู่กับมันๆ จะแข็งแรงขึ้นมา
ถ้าคนนะแม่แต่อริยภูมินี้เป็นสัมมาสมาธิ จิตที่ตั้งมั่นขึ้นมา แล้วจิตที่ตั้งมั่นมันแหวก
อารมณ์ความรูสึก แหวกต่างๆ ในหัวใจ แล้วมันชำระล้างออกมา มันองอาจกล้าหาญแค่
ไหน

มันมีความองอาจของมัน มันมีกำลังของมัน มันมีความรับรู้ของมัน นี่ใจอันนี้
สำคัญมาก.. อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนจะเข้มแข็งขึ้นมา ตนจะ
เข้าใจได้หมด แล้วตอนนี้มันจะห้วนไหวไปกับสิ่งอะไรกับโลก ไม่ใช่เจ้าเล่ห์แสนงอน
แล้วก็ไม่ใช่หลบๆ ซ่อนๆ พุควันนี้พุคองอาจกล้าหาญ พุควันนี้หลบเลี้ยงไป พุคไม่เป็น
ความจริง กลับไปกลับมาเห็นใหม่

แต่ถ้าเป็นความจริง ความจริงคือความจริง ความจริงเทศน์ออกไปวันนี้ ตายไป
แล้วก็ยังเป็นความจริงอยู่ มันไม่กลัวสิ่งใดเลยเพราะมันเป็นความจริง ! แล้วความจริงมัน
อยู่ที่ไหนล่ะ

เพชรนิลจินดามันยังสุกร่อนนะ หัวใจที่มันรูสึกธรรมะมันเป็นอกุปปรกรรม อฐา
นะที่จะมีการเปลี่ยนแปลง มันรูสึกจริงเห็นจริงของมันอยู่อย่างนั้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
ตลอดไป แล้วสิ้นสุดแห่งทุกข์แล้วมันก็อยู่ของมันอย่างนั้นนะ.. นี่ใจนิพพานที่มันสิ้น
นิพพานสิ่งที่ไม่เกิด ที่มันจบขบวนการ พลังงานอันนั้นได้ทำความสะอาดแล้ว

พลังงานอันนั้นคือตัวภาวะ คือตัวภพ คือตัวจิต ดีและชั่วเกิดจากพลังงานนั้น ดี และชั่วเกิดขึ้นมานะ ดีและชั่วคืออารมณ์ความรู้สึกเกิดจากพลังงานนั้น แล้วพลังงานนั้น เป็นพลังงานที่ดี พลังงานที่เป็นปัญญา เป็นมรรคญาณเข้าไป จนถึงที่สุดอวิชาโคณวิชา ทำลายหมด อรหัตตมรรค อรหัตตผล มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ แล้วมันพ้นออกไป อย่างไร

นี่ถ้าเห็นมรรคเห็นผลในพุทธศาสนา การเป็นอยู่ของเราต้องตื่นตัว เห็นใหม่ ความเป็นอยู่เราต้องตื่นตัวตลอดเวลาเพื่อฝึกสติ มีสติสัมปชัญญะตลอด ถ้าเราตื่นตัว ตลอดเวลาเราจะไม่นอนจมอยู่กับมัน เราจะคืนรน คนเห็นภัยในวัฏสงสารพยายามจะเอา เราพ้นออกไป ไม่ใช่ไปนอนจมอยู่กับมัน สะดวกสบายนอนจมมันก็หมั่นล่ะ มันจะ นอนจมบนเตียงแล้วให้กิเลสมันเหยียบหัว เอวัง